

El curt termini

JAUME BARTUMEU CASSANY, CONSELLER GENERAL I MEMBRE DEL CONSELL NACIONAL DE SOCIALDEMOCRÀCIA I PROGRÉS D'ANDORRA

Arreu d'Europa, i també doncs a Andorra, els canvis socials que es produeixen, motivats per la globalització econòmica i també per l'efecte de les noves tecnologies, fan que cada vegada el paper de la ciutadania tingui més força i poder. Almenys és el que sembla que hauria de ser.

Som en un moment de canvi en què es qüestiona tot, fins i tot el model polític i la llei electoral en els quals se sosté la nostra democràcia.

En aquest nou escenari, els diferents actors hauran de trobar el seu espai, hem de confiar que d'acord amb les bases essencials de la democràcia, com ara el respecte als drets humans, individuals i col·lectius, la tolerància, que les majories respectin les minories.

Però a Andorra la majoria taronja de DA segueix presonera del curt termini. Ara li ha sortit la seva ala més dretana, personificada per destacats representants de la Confederació Empresarial Andorrana i l'Empresa Familiar Andor-

rana, lluint manifest antiimpostos.

El juny de l'any passat ambdues associacions patronals, amb l'afegit de la Cambra de Comerç, l'estatut de la qual aconsellaria actituds més prudentes, ja van publicar un document, *Andorra té futur*, en el qual avisaven dels suposats perills de l'impost. I demanaven de no fer cap pas més endavant sense avaluar-ho molt bé.

Com sigui que, finalment, aquest estiu Antoni Martí i el seu Govern han decidit ser valents i entrar el projecte de llei, un sector dels seus valedors del 2011 s'han irritat tant que gairebé estan incitant a la rebel·lió. Pretenen decidir els calendaris que ha de votar el Consell General i les qüestions a debatre en les properes eleccions del 2015.

Defensen l'*statu quo* i, tal com deia un patrici italià del segle passat, estan d'acord a canviar, perquè no canviï res.

Els rics que no aporten i els que manegen el muntatge no volen un impost

sobre la renda. Potser també són dels que creuen que la Constitució i les lleis votades pel Consell General han de ser desobeïdes o ignorades davant les indicacions de la divina providència.

Mentrestant, el Govern va guanyant temps i no es manifesta. Si el manifest dels cridaires és potent, sempre podrà fer com en l'afer de l'heliport del Patapou: marxa enrere.

En estratègies d'aquesta naturalesa Antoni Martí és imbatible en el curt termini.

En els dos anys llargs de legislatura que queden és pràcticament segur que DA no plantejarà cap qüestionament radical de *statu quo*. No voldrà però ja es veu, que, si per hipòtesi volgués, no el deixarien fer.

L'homilia del dia de Meritxell d'una banda i el manifest dels empresaris afins a DA de l'altra són dos precedents que no poden ser més perversos des d'una perspectiva democràtica.

La subordinació de la política, del Consell General, a voluntats divines o empresarials suposaria un retrocés de segles pel que fa a l'evolució del sistema polític andorrà.

L'Estat constitucional del qual estàvem celebrant els vint anys és la fórmula per fer possible un debat polític obert a través dels seus representants.

Els legítims interessos econòmics dels empresaris no poden substituir, ni tampoc condicionar, el treball dels consellers generals elegits l'abril del 2011.

S'ha de respectar la separació de poders perquè és la clau en la Constitució del 1993 i perquè és clau també en la vertebració d'una veritable cultura democràtica, sense la qual al capdavant s'acabarà produint el buidatge de les institucions representatives.

Em temo que aquesta primera quinzena de setembre s'estan fent passos decisius en aquesta direcció. Una mala direcció.